

Afgeronde studie begin volgend jaar maakt voordelen duidelijk

Vorbereidingen landelijke aanpak ibr en bvd

Het verminderen van de schade op melkveebedrijven, het veiligstellen van de exportpositie en het verbeteren van het imago; er zijn genoeg redenen om ibr en bvd aan te pakken. Een werkgroep met LTO, CRV, Veeopro en de vleesvee- en kalversector praat eensgezind over een nationaal bestrijdingsprogramma.

tekst **Alice Booij**

Begin 2014 ronden de veehouderijsectoren in Nederland een rapport af met daarin de resultaten van verschillende scenario's en berekeningen bij een landelijk verplicht bestrijdingsprogramma van ibr en bvd. 'Een studie met kansberekeningen, kosten en opbrengsten', verduidelijkt Toon van Hoof, portefeuillehouder Diergezondheid bij LTO Nederland. 'Er liggen nog een aantal vragen die komende maanden worden uitgewerkt. Daarna volgt de beslissing of we in Nederland voor zo'n bestrijdingsprogramma kiezen.'

Economie, dierwelzijn, imago

Van Hoof wil het tempo voor deze besluitvorming erin houden. 'We houden heel Nederland al een tijdje aan het lijntje over dit onderwerp, er moet een beslissing vallen. Aan de andere kant moet het wel heel zorgvuldig gebeuren. Er zijn gevoeligheden, dus we willen op alle vragen

een antwoord kunnen geven. Het mag niet nog eens mislukken, zoals in 1998.' Vanuit CRV is manager Verenigingszaken Jos Buiting bij het overleg betrokken. 'De sector zal toch een keer met het landelijk bestrijden van ibr en bvd moeten starten. Wanneer het moment er nu niet rijp voor is, dan komt de vraag over twee of drie jaar opnieuw aan de orde. Het zal toch een keer moeten gebeuren. Als CRV vinden we een landelijke aanpak een goed initiatief. Het bespaart de sector tientallen miljoenen euro's schade die ontstaat door alleen al de uitbraken en de gevolgen van een bvd-besmetting. Dat is niet alleen slecht voor de economie bij de veehouders, maar ook voor het dierwelzijn en het imago van de sector.'

Buiting is nog wat voorzichtig over de uitkomsten van het rapport. 'Een rapport kan wel resulteren in een positieve uitkomst om ibr en bvd landelijk aan te pakken, maar het belangrijkste is natuurlijk

Toon van Hoof:
'Het mag niet nog eens mislukken, zoals in 1998'

dat de hele sector aangeeft ermee aan de slag te willen gaan. Wil iedereen de schouders eronder zetten en wil de overheid de aanpak, waar nodig, ondersteunen?'

Daar lijkt het inderdaad op, want alle betrokken sectoren zitten nu aan tafel. Ook de vleeskalverhouderij is – ondanks een lastige situatie met importdieren – bereid mee te werken aan een ibr- en bvd-vrijstatus, geeft Henny Swinkels van de Van Drie Group aan. 'We kunnen als sectoren samen veel bereiken. En ja, ook de vleeskalverhouderij heeft belang bij een hogere gezondheidsstatus in Nederland. Het betekent minder problemen en een lager antibioticagebruik.'

NRM 2014 voor het eerst ibr-vrij

De NRM van 2014 zal voor het eerst ibr-vrij zijn. 'We kregen steeds meer opmerkingen dat veehouders geen koeien inzonden omdat de NRM niet ibr-vrij was', geeft Arie Hamoen, voorzitter van de veecommissie van de NRM, aan. 'Dat gold voor zowel de individuele inzendingen als bij de koeien voor de dochtergroepen. Het omslagpunt is nu bereikt.' De individuele inzenders hadden al in 2010, na de schriftelijke evaluatie, aangegeven klaar te zijn voor een ibr-vrije

keuring. 'In 2012 was het echter te vroeg om een ibr-vrije keuring te realiseren. Nu hebben ook de inzenders van de dochtergroepen unaniem aangegeven achter een ibr-vrije keuring te staan', vertelt Hamoen, die toevoegt dat hij deze aanpassing al bewust afgelopen november heeft voorgelegd. 'Zo kan iedereen zich komende winter hierop voorbereiden, wellicht is versneld gecertificeerd ibr-vrij worden voor bedrijven aantrekkelijk.'

Bedrijven die gecertificeerd ibr-vrij zijn, kunnen met behoud van hun certificering veilig aan de keuring deelnemen, extra maatregelen zijn na thuiskomst van de keuring niet meer nodig. Wel adviseert de organisatie om de dieren te enten met markervaccin. Dieren van niet-gecertificeerde bedrijven moeten twee keer geënt zijn en een bloedmonster moet aantonen dat de dieren ibr-negatief zijn met betrekking tot het ibr-veldvirus.

Wel geeft Swinkels aan tijd te nemen voor het traject. 'Het wordt een heel pad, we moeten dan ook niet denken dat we er vroeg mee klaar zijn. Wanneer we het in behapbare brokken implementeren, houden we iedereen gemotiveerd om deel te nemen.'

Trauma uit 1998

Hoe zit het met de bereidwilligheid van melkveehouders om bvd en ibr aan te pakken? 'Die groeit', denkt Van Hoof, waarbij hij zich baseert op enquêtes, reacties uit het veld en geïnteresseerden bij voorlichtingsbijeenkomsten over ibr- en bvd-bestrijding. 'Maar ik weet ook dat er een groep is die er niet om staat te springen.' Het zijn vooral veehouders die bang zijn voor herhaling van de problemen zoals die in 1998 plaatsvonden, nadat een batch met ibr-vaccin vervuild was en voor grote problemen op enkele melkveebedrijven zorgde. 'Hierdoor zijn er veehouders getraumatiseerd, dat realiseren we ons zeker. Echter, in de besluitvorming voor een eventuele nationale aanpak mag dat niet leidend zijn.'

Van Hoof geeft aan dat vaccinatie van

rundvee dagelijks plaatsvindt. 'Het is ingeburgerd, op de meeste bedrijven vindt er wel op een of andere manier vaccinatie plaats. We kunnen op vaccinatie vertrouwen.'

Achterop op buitenland

Een van de redenen om over een landelijke aanpak te praten, is de ontwikkeling rondom ibr en bvd in het buitenland. De ons omringende landen zijn druk bezig met het bestrijden, legt Linda van Duijn, dierenarts bij GD, uit. 'Scandinavië is vrij. Duitsland is al heel ver met ibr en al in het derde jaar van een nationale bestrijding van bvd. In België is er al een verplicht programma voor ibr en bereiden ze een verplichte aanpak van bvd voor.' Ze geeft aan dat bijna 45 procent van de melkveehouders al bezig is met een systematische aanpak van bvd, voor ibr geldt ongeveer hetzelfde. 'Zorg ervoor dat je weet wat de status van het bedrijf is', adviseert ze. 'Je moet weten welke risico's je loopt.'

Alhoewel een landelijk programma het bestrijden van beide ziekten gemakkelijker maakt door het massaal terugdrin-

gen van de infectiedruk, raadt Van Duijn aan daar niet op te wachten. 'Bestrijding van bvd op bedrijfsniveau kan altijd uit. Het opsporen van dragers en het bewaken van de ziektestatus op een bedrijf wegen altijd op tegen de schade die bvd veroorzaakt. Daarnaast is het in een aantal gevallen zinvol te vaccineren om de kans op insleep kleiner te maken.'

Nederland loopt met de vrijblijvendheid van een vrijwillig bestrijdingsprogramma achter en dat kan gevolgen hebben voor bijvoorbeeld de export. 'Wanneer Duitsland een land wordt met EU-diergezondheidsstatus artikel 10, dus met een ibr- en bvd-vrijstatus, dan kunnen we problemen verwachten wanneer we er met een vrachtwagen vol exportvaarzen doorheen willen rijden', noemt Buiting als voorbeeld. 'Dan moeten we met een boot over de Oostzee vaarzen afleveren in Rusland, dat gaat veel geld kosten.'

Hij noemt nog andere consequenties. 'Met een lagere gezondheidsstatus dan de ons omringende landen hebben we minder afzetmogelijkheden. Die landen zullen bovendien hun voordeel in diergezondheid benutten bij de vermarkting. De sector loopt dan veel geld mis.' |

